

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1098/2023
24.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вање Јовановић Чупић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 145/23 од 02.06.2023. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 183/23 од 15.08.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вање Јовановић Чупић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 145/23 од 02.06.2023. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 183/23 од 15.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К 145/23 од 02.06.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 7 (седам) месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 05.05.2023. године до 02.06.2023. године. Истовремено је одређено да ће се казна извршити на тај начин што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, с тим што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању од преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом на основу члана 87 КЗ према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета како је то наведено у изреци првостепене пресуде, а на основу члана 264. став 1. ЗКП окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка о чијој ће висини судија појединац одлучити посебним решењем сходно члану 262. став 2. ЗКП, као и да плати паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 183/23 од 15.08.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног АА и жалба ОЈТ из Сремске Митровице, а пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 145/23 од 02.06.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА, адвокат Вања Јовановић Чупић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, преиначи побијане пресуде и ослободи од оптужбе окривљеног или да укине првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, одржао седницу већа, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вање Јовановић Чупић је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, па затим и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и наводи да у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде нема законских обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, те да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно примењен закон који је требало применити.

Према ставу одбране радња извршења овог кривичног дела се састоји у употреби претње да ће се напасти на живот и тело оштећеног, што значи да се ради о квалификованој и конкретној претњи којом се ставља у изглед неко зло, што у конкретном случају не постоји. С тим у вези бранилац окривљеног наводи да објава окривљеног коју је написао: „Ништа, сад је Сремска Митровица на реду да буде пуцњаве. Одакле почети.“, има карактер непримереног и непромишљеног изражавања мишљења и комуницирања, којом се не остварује биће предметног кривичног дела, те да предметна објава не представља претњу, већ постављено питање и да то питање није било упућено никоме конкретно, при чему у том случају нема битног елемента кривичног дела из члана 138. став 2. КЗ, јер претња мора бити уперена на конкретно одређено лице, а да се у конкретном случају пресуда заснива на апстрактној претњи и апстрактној узнемирености грађана. Такође, бранилац окривљеног наводи да је окривљени, а што произилази из утврђеног чињеничног стања спорну објаву написао на свом Инстаграм профилу који је затвореног карактера, да објава није дељена и да је нико није ни коментарисао, а да је пре доласка полиције сам окривљени објаву обрисао, те је она само пар сати била објављена на друштвеној мрежи затвореног карактера. Такође, према ставу одбране, погрешан је став суда да квалификаторна околност кривичног дела из члана 138. став 2. КЗ - узнемиреност грађана, произилази из утврђеног чињеничног стања.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Вање Јовановић Чупић, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 138. став 1. КЗ прописано је да ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти живот или тело тог лица или њему блиског лица, казниће се новчаном казном или затвором до једне године, док је у ставу 2. истог члана прописано да ко дело из става 1. овог члана учини према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице, казниће се затвором од три месеца до три године.

По оцени Врховног суда, из чињеничног описа датог у изреци првостепене пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело је окривљени АА оглашен кривим правноснажним пресудама, и то како објективна обележја, која се односе на саму радњу извршења, која се састоји у томе да је окривљени претњом да ће напасти на живот и тело грађана Сремске Митровице на свом профилу по имену АА01 на друштвеној мрежи Инстаграм на црној позадини и то објавом текста: „Ништа, сад је Сремска Митровица на реду да буде пуцњаве. Одакле почети“ угрозио сигурност оштећеног ББ, која објава је у околностима трагедија које су претходних дана задесиле Републику Србију, изазвала узнемиреност оштећеног и грађана Сремске Митровице, тако и она обележја кривичног дела која се тичу субјективног односа окривљеног према извршеном делу, а односе се на урачунљивост, умишљај и свест окривљеног о забрањености дела. Имајући у виду напред наведено, неосновани су наводи из захтева за заштиту законитости да се пресуда заснива на апстрактној претњи која заправо не постоји, те неуgroжености полицијског службеника и апстрактној узнемирености грађана Сремске Митровице, а све када се има у виду и да је предметна објава сачињена у временском оквиру непосредно након масовних убистава у Београду, када су грађани били осетно узнемирени од реалне могућности понављања сличних догађаја у будућности, а нарочито имајући у виду да је посебан акценат у јавности стављен на друштвене мреже као средство комуникације где се и могу уочити потенцијални забрињавајући садржаји, као што је учињено и у конкретном случају.

Са изнетих разлога, наводећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни суд је на основу члана 491. ЗКП, захтев за заштиту законитости одбио као неоснован.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић